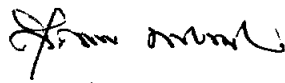

คำนำ

ภาควิชาปรัชญาเปิดสอนวิชา "ศาสนาเปรียบเทียบ" มาหลายปี โดยแนะนำให้นักศึกษาใช้หนังสือศาสนาเปรียบเทียบและประวัติศาสตร์ศาสนาเป็นตำราและอ่านประกอบตามลำดับ นักศึกษาประสบปัญหาเพราะบางภาคเรียนไม่อาจแสวงหาหนังสือดังกล่าวได้ในภาค 2/24 นี้ จึงได้ขออนุญาตพิมพ์หนังสือศาสนาเปรียบเทียบเป็นตำรา PY 415 และหนังสือประวัติศาสตร์ศาสนาเป็น PY 415 (S) สำหรับอ่านประกอบ ทั้งได้เชิญท่านผู้เขียนหนังสือดังกล่าวเป็นอาจารย์พิเศษบรรยายวิชานี้ด้วย ซึ่งได้รับอนุญาตและตอบรับเชิญด้วยดี

อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ ผู้เขียนหนังสือทั้งสองเล่มนี้ เป็นผู้ทรงความรู้กว้างขวาง แน่นนอนแม่นยำ ชวนให้เกิดความศรัทธาอ่านสร้างสรรค์ทันสมัย และเป็นผู้ทรงคุณธรรมนำเคารพนับถืออย่างยิ่ง ยากที่จะหาผู้เสมอเหมือน มีภาระรับเชิญบรรยายหลายสถาบันทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และเป็นกรรมการคณะต่าง ๆ อีกมาก จึงเป็นลาภอันประเสริฐสำหรับนักศึกษา มร. ที่เรียนวิชานี้ ทั้งเป็นเกียรติและเป็นศรีแก่ภาควิชาปรัชญาอย่างมากอีกด้วย จึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ด้วยความเคารพอย่างสูง ณ ที่นี้

ข้อความที่กล่าวยกย่องสรรเสริญอาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพในทันที หารือเพราะท่านเป็นอาจารย์ผู้หนึ่งของข้าพเจ้าเท่านั้นไม่ แต่กล่าวตามความจริงที่ประจักษ์ในสายตาของบัณฑิตทั้งหลายอยู่ตลอดเวลา.

(รองศาสตราจารย์สุวรรณ เพชรนิล)

หัวหน้าภาควิชาปรัชญา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

16 ตุลาคม 2524

๕ คำข้แจง

หลังจากที่ได้เรียบเรียงเรื่องศาสนาเปรียบเทียบพิมพ์
เป็นเล่มไปแล้ว ผู้เขียนก็เริ่มเตรียมงานชิ้นอื่น คือ เรื่องประวัติ
ศาสตร์ศาสนา อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานค้นคว้าพอ ๆ กับ
เรื่องเดิม ผู้เขียนทำงานเรื่องนี้ได้ช้ามาก กว่าจะ
เขียนตอนที่ดำคัญบางตอนได้ บางครั้งก็ต้องค้นคว้าด้อบ
ส่วนอยู่นานหลาย ๆ วัน แต่ความข้ที่เนื่องจากการค้นคว้า
ก็คงจะเป็นผลค้อยู่บ้าง ที่ท่านผู้อ่านจะได้รับความสะดวกใน
การอ่านเพียงช่วงเวลาเล็กน้อย แต่เล่มอื่นหนึ่งได้ค้นคว้า
หนังสือหลายเล่มด้วยตนเอง

แม้จะได้พยายามให้เรื่องประวัติศาสตร์ศาสนาจบภายใน
เล่มเดียว แต่ก็ไม่สำเร็จ จำต้องเป็นเล่มอื่นศาสนาที่เกิดขึ้น

เอเชียตะวันออกเฉียง & ค้างคา คือ คริสต์, โซโรแอสเตอร์, ยิว,
และฮินดูตาม กับข้อบันทึกเพิ่มเติมต่าง ๆ ไปไว้เล่มหนึ่ง
ซึ่งท่านผู้อ่านจะมีโอกาสเข้าใจค่านิยมสำคัญของโลก โดย
เฉพาะค่านิยมคริสต์และฮินดูตามได้ถนัดยิ่งขึ้นจนกว่าจะเขียน
อย่างรวบรัดให้จบอย่างห้วน ๆ ในเล่มนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อบันทึกเพิ่มเติมสำหรับเล่มหน้า
ข้อความได้อันปรากฏในเล่มนี้ ที่เห็นว่ายั่งยืนเกินไป หรือ
บกพร่องอะไรบ้าง ก็ให้นำมาเพิ่มเติมไว้ให้สมบูรณ์ รวม
ทั้งภาพประกอบต่าง ๆ ที่ควรจะมีอีกหลายภาพด้วยกัน. ที่
สำคัญที่สุดก็คือภาพสัญลักษณ์ ของทุกศาสนาจะพยายามให้
มีครบ เพื่อเปรียบเทียบกันในบทหนึ่งด้วย

ในการทำสารบัญ ผู้เขียนได้พยายามทำค่อนข้าง
ละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านข้อความที่ต้องการได้สะดวกยิ่งขึ้น
ทั้งได้ทำสารบัญค้นคว้าไว้ท้ายเล่มด้วย เพื่อประโยชน์ในการ
ค้นคว้าที่ต้องการทราบในเล่มนี้

บัญชีรายชื่อหนังสือที่ใช้ประกอบการค้นคว้าเรื่องนี้จะ
ได้พิมพ์ไว้ในเล่มต่อไป พร้อมทั้งนามผู้ให้ความร่วมมือ
เกี่ยวกับหนังสือประกอบการค้นคว้าด้วย

ในท้องเรื่องผู้เขียนตั้งด้วยเรื่องอะไร และได้รับคำชี้แจง
จากท่านผู้ใด ก็ได้กล่าวขอบคุณและออกนามของท่านผู้
กรุณาชี้แจงไว้แล้ว จึงขอกล่าวขอบพระคุณไว้อีกครั้งหนึ่ง
ในทันที

ในเล่มนี้ มีข้อความเกี่ยวกับศาสนาฮินดูมากเป็นพิเศษ
เพราะเห็นว่าเป็นศาสนาเก่าแก่ที่ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา
และคนไทย ถ้าได้รวบรวมมาก่อไว้ให้เห็นลักษณะและ
ปรัชญาทุกด้าน ก็จะมีประโยชน์ในทางประวัติ. แต่มีข้อนำ
สังเกตคือท่าน ดร. ราชกฤษณ์ ที่ผู้เขียนอ้างอิงถึงในฐานะ
เป็นผู้แต่งหนังสือเกี่ยวกับปรัชญาของอินเดีย นั้น ในสมัย
เขียนหนังสือเรื่องศาสนาเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๐๕ ท่านดำรง
ตำแหน่งรองประธานาธิบดีอินเดีย แต่ในปีที่เขียนเรื่องประวัติ
ศาสดาคริสต์ศาสนา พ.ศ. ๒๕๐๖ นี้ ท่านได้เป็นประธานาธิบดี
แล้ว

งานค้นคว้ายังเป็นสิ่งที่ต้องการอีกมากในประเทศไทย
เรา ผู้เขียนมีความยินดีที่ได้พบท่านในระยะหลังนี้ ได้มีท่าน

๑. ในการพิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ ท่านได้พ้นจากตำแหน่งประ
ธานาธิบดีไปแล้ว

ผู้นำใจรักงานศรัทธามากหลาย ช่วยกันทำงานเรื่องนั้น
 เรื่องนั้นเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่าน พิมพ์ออกเพิ่มจนอย่าง
 น่าสังเกต นับว่าเป็นการช่วยให้วิชาความรู้เจริญออกงาม
 เคียงคู่ไปกับความเจริญด้านอื่น ๆ ในประเทศของเรา

อนึ่ง คำผิดต่าง ๆ ที่มีในการจัดพิมพ์หนังสือเรื่องนี้
 ซึ่งพิมพ์ไว้ในท้ายเล่มนั้น ถ้าผิดเพราะตัวอักษรหลักในขณะ
 พิมพ์ เช่น จริง เป็น จรง, ไร่, เป็น ไร, ไ้ เป็น ไ้ นั้น จะ
 ไม่บอกแก้ได้ จะบอกแก้เฉพาะที่เห็นว่าผิดอย่างสำคัญ ขอ
 ท่านผู้อ่านได้โปรดแก้ไขไว้เรียบร้อยก่อนอ่านก็จะเป็นพระคุณ

สุชีพ ปุณฺณานุกาภ

พระนคร

๑๕ กันยายน ๒๕๐๖